ԱԶԳԱՍԷՐ

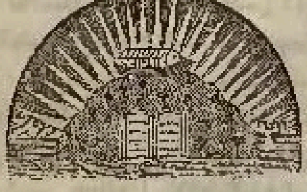

ՈՒՍՈՒՄՆ ՈՒՆԻ ԶԱՐՄԻ ԵՐՋԱՆԻԿ

ՕՐԱԳԻՐ

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ՀՆՏԵՍԱԿԱՆ, ՈՒՍՆԱԿԱՆ, ԵՒ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԵԱՑ

ՀԱՏՈՐ Ա. ԹԻՒ 13. ԿԱԼԿԱԹԱ 1845. Նոյեմբեր 8.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՔ

ԿԱԼԿԱԹԱ.

Պարոնայք Աբգար և Ընկերք Ամսոյս 3 ումն մեծահանդիսիւ շքով 'ի Ջուր Գանգեայ իջուցին զնորաշէն Շոգենաւ իւրեանց՝ վասն ի Չինաց նաւաձեւ ընկերութեան, որում անուն կարգեցին Նարա Բռաւզիլ. և մեք կարգամք նմա յաջողուած 'ի Տեառնէ.

— Այսօրէ Օրագրումն մին զուարճալի նեղձարանութեան (ըստ Անգղիացւոց ասել) եկք ասնումնեղուց, որ ունի չափու- 'ասելիք Հեա զՀեռէ. Անունն է «Բրաումայիս» և յուսամք որպէս մեզ՝ նոյնպէս և մեր Պատուելի Ընթերցողաց արժանի կլինի.

— Լոնդոնայ Թղթաբերն Ամսոյս 4 ումն հասաւ անդր, բայց ո՛չինչ արժանի յիշատակաց լուր չունէր.

— ԲՈՄԲԱՅԻ — Քաղաք բազրինս որ սղեւ- ելով աղբիւրն պատմեալ բանզի և [illegible]

հարկաւորն ի չխամնի վճռել պիտի առ ցանկնայ Տէրութեան, ամբողջ կատակը այն շնորհելու աղաւաղելոց. Միայն որ գե- լեալ ամենայնին Հինգ տակ հարկ և քա- րանելոյ պաշտպանութեան Տէրութեան ծախսն սուրի՝ լինել ամենայն 1000 ռու- փիք, որ չընչին ինն է, բայց եթէ նաւատարմն տակաւոր ութեամբ հանէ, և արժանաւորութեան այսինքն Պէր [illegible] ուած՝ վերոյն կոչել պէտ ունի.

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

Բեկլիկամ առ ուրախացուցեամբ հրատարակեմք. որ Արքայական յս Թագաւորն Պարսից իւր ամենայն ածառայ Հայոց նահանգաց հանե- գլուն՝ Հանրայինաշխարհական խնդակցու- թեամբ բոլոր Հայաստանեայց կատարել լինել ամենայն ասկիւ. Ջուղայ, Սալ- մաստ և Թօրիզ սահմանաւ, Ղարադաղ և Քաղաքաց [illegible] Հաւաքէ [illegible]

գիշերն կէսօր լինի փոխել. և իւրեանց Թագաւորի որդւոյ հարսանեաց հանդէսն՝ աղօթիւք և օրհնութեամբ մինչ 'ի յերկինս եւս համբարձել։ Ասի թէ Մօթամէտ Դովլայն այն գիշեր՝ Սոֆի սաւբուճեաց եղել. և ոմ չի բարի պատմել նախանձելի նորա անուն պարապած ուրախութեանն Երանի թէ միանգամ միայն տեսած լինէին Սոֆիայքն իմ ընթերցողաց մեծ մասն, և յուշիկ ամ կիմանէին, ինչ ընէի տեղայ։

— յԱստրախանայ գրով ստուգեցաք, որ բարձր գերագոյն Մուսուլման խան Մօթամէտն հիւանդացել էր, բայց ողորմութիւն բարձրելոյն զինանելով յաւէտ Հասարակաց ազգաց ժողովրդոց անուանն կեցին առողջութեամբ շնորհել նորան։

— Սուլէյման խան Սալթիկին եղբայր դուքս զօրօք եկեալ 'ի Շուշար. Գլուշանց Բախտիարի և այլ կինուեան ազգաց, որ խռովութիւն չյարուցանեն։

— Յուէյն խան Ըհիզանդ Բուհ կոչեցեալ՝ որ և Սոնոռ եւ Ըէրիւն, Մարզպան Փարսոյ, բաւունք կորզաւ կատարեալ զաշխարհն, օրինակ բարի միւս իշխանաց լինելով։ Մեծաս ծախիւք յուղարկէ զՀրովսէան փերիս խանին սուացոյ. և գրեթէ յուշինչ ինայէ ձևուն քերելոյ զՀօւր Շէյխարայ 'ի Շիրազ, իւր 'ի 28 մղոն հեռաւորութենէ։

Սեպտեմբերի 7 Շինս նաւիր Քաղաքապետ Բուշեռայ հասանի անդր 'ի Շիրազայ, ընդ իւր ունելով զ'նորոց կինս իւր, որ է դուստր անցեալ հրամանատարին Շիրազայ, և կինանէ հաւաստագինաւորապէտ. քանզի առանձնայս գնաք ամէնն թէ ժամն չէր բարեբաղդ յուն ու, վասն մնանելոյ նորա 'ի քաղաքն անդր. Սեաւի միոց արտաքոյ մինչև 'ի 14 երորդ օրն. և ապա եմուտ։

— Տիկին Մարիամ բէգում Յովսէփ Թորոսեան՝ տիկութին Բուշեռայ եղել մինչ 'ի գրոյս թիւն. եւ զորմանեք իբաւի, որ անդն եղեալ մերազնեաք՝ որոց ձեռնտուն էր հա քանն և կարողին յառաջացանել. ջնջանացել որ ընդ միւս ազգայինն նաւարդաց Փալլ Բուհրայն եղանէր. Աֆանս։

— Նախքան զժամանակն՝ Բուշեռ 1000 ոսկի Հրէայք կային. և հարկ տալին միայն 100 թուման. իսկ այժմ 100 ոգի հազիւ են մնացեալ, և տալուին պարտաւորին նոյն 100 թումանն տալ. և այն՝ կարի սաստիկ կեղեքմանք և տանջանօք. ինչ երանութիւն կլինէր. եթէ այս խեղճ ժողովրդոց Անգլիարիս կայաւթիւնն Արեգակնափայլ և արքայն Թագաւորին հասանէր. որ երկրայութիւն չկայ թէ իւրոյն նորա հզօրականէր անխառն գութ չանհնանէր նոցա ծանր հարկապահանջութիւնն թեթեւացնելոյ համար։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ.

'Ի Գերմանիա մեծ խռովութիւնս ծագել 'ի մէջ Համալսարանական ժողովրդոց. և բազում քաղաքք բաժանեալ թեամբ մարզիկան բաժանելով 'ի Համբուրգ եկեղեցւոյն՝ միայն մին մարդ քաղաքացութեամբ. որ և ինքն 'նոյն զատանութեամբնոյ եղել. Վասն մին պատճառի՝ որ այժմ կոչեն՝ Ներհակեղաց. և ընդդեմ իւր եկեղեցւոյն իւր քաղաքացութիւնն ընդունելոյ եղել գրեթէ յամենայն քաղաքս Գերմանիոյ, 'ի Պրուսիա և յԱւստրիոյ իսկ։ Մեր գիտուն չէ որպէս զխառնութիւն առել այս մասին. միայն վասն մեր ընթերցողաց ծանօթութեան ասացեալ բերատարակեմք։

Տրեմ քաղաքի եպիսկոպոսն՝ որոյ

անուանն այ եղէ Աթենացի, Հրատարա-
կուման որ Գերմանիոյ պատմութեանն
այս ինչ որ կ'ներկայացնէր վասն ան-
ատութեան ժողովրդեան։ Որոյ վասն
Յեղց մինչ մին և կէս միլիոն միամիտ
ժողովուրդք ան գնացման ուխտ ։ արդ
թէ և մեծ շահոյ երկոտ եախուկապու-
սին։ աւելայն զայթակղութեան մեծ
պատճառ եւ այլ դատանի։ Այնքան՝
որ խուրհանց միջից Յովհաննես Րոնգ
անուամբ մին քահանայ սիրամիոյ քա-
ղաքի, որպէս մեզն առաջինք։

—•—

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ·

Ռուսերէնէ, ի վէպս Ռուսաց։

Մշակութիւնն մտաց, որպէս ոչ ան-
պատշաճօրէն կոչի ուսումն, մեզ հա-
մարեալ է մի 'ի կարևորագոյն պիտա-
նութեանց ընկերութեան, եւ ոչ խոկ
է այն զարմանալի, զի ծնողն' որ գիտէ
որչափ երջանկութիւն զաւակին կախի
'ի կրթութենէ նորին, տայցէ այնչափ
հոգ և ուշադրութիւն 'ի վերայ այսմ
պիտանի մասին. Նոյնպէս Ցոյնք և
Հռոմայեցիք, 'ի մէջ որոց եղեն օր-
ատոպքեալ այնչափ հրաշալի օրինակե-
լութիւնս պատուականութեան յամե-
նայն ազգաց, և յամենայն մա-
սին քաղաքականութեան և գիտութ-
եան, էին նշանաւորագոյն ուշադիր-
ու մարդս զաւակաց իւրեանց, մինչ
զի սկսանէին սոյլ ուսուցանել զնոսա
գոց 'ի ծննդենէ։ 'Ի Սպարտա, մա-
նկունք հասնէին 'ի մարդ կանխապէս
լինելոյ ուսուցեալք հասարակաց մա-
խիւք. և Հռչակաւոր գրեթէ Հռովմէա-
յեցի Կուինտիլիանոս, խրատէ զծ-
նողս որք ընծայեն զզաւակունս ու-
սանողութիւն, ընտրել զդայեակս
զասն նոցա որք ունիցին զլեզուս ա-
ողջախոհութիւնս։ Զանազան են ե-
ղանակք ուսման որք այժմ են 'ի սո-
վորութեան 'ի մէջ ազգաց, բայց բո-
վանդակքն այն են կարի սահմանեալ
զճշգրիտ կրթութիւն և եղանակաւոր
դաստիարակութիւն նոցա։

Ամենայն ազգ և աշխարհ ունի ուշա-
դրութիւն այսմ հոգեկան պարտականու-
թեան ծնողաց, բայց բոլորովին անգամ
խնամ կրթելու կրթել զզաւակունս
իւրեանց յոտնոտութեան, 'ի ձեռնար-
կութեան և յայլ ամենայն ստորակնու-
թեան որ են հարկաւոր նոցին։ Բայց
յոյժ մասին աշխարհի է ուսումն բն-
ական առ, այնպիսի ինն պատուականու-
թիւն' որպէս 'ի քաղաքականացեալ ա-
զգս, ուր պիտանութիւն նորին է ար-
դարև 'ի հանրոյ. և յոյժ մասին
մշակութեան մտաց մարդոյ է առաւել
փոյթ կարելոյ քան 'ի զարգացութեան
ուսման։ Ռուսաց, Լեհի և խորհնացյն
'ի մէջ, Լոք և Միլտոն յԱնգղիացիս,
ոչ անարժան համարեցան զոյն ուշա-
դրութեան իւրեանց։ Ուսուցիչ այնպիսի
մարթ է ցուցանել զզարմանալութիւն
բարի դաստիարակութեան առաւելու-
թեան պայծառութեանց, քան զզգու-
շութիւն նորին ընդ անշահ հաւա-
տութեան յանկարծ նորին։ Այլ որ, որ ինչ
առաջեալ զբարի դաստիարակութիւն,
ոչ 'ի նմին և զանձն իւր աշխարհ մի-
ջակեալ և զարգացուցեալ, մինչ զի
ամենայն բնական պարկեշտութիւնք չե-
րեւին 'ի նմա, և զեղխութիւնք եր-
կուցն են հիմնեալ են յայնպիսի յա-
ռաջ ատութեան, զի ամենայն կրկնա-
պատիկ ուժով։ Մինչդեռ նա՝ որ զբա-
րեխառն թերակատար է առաջեալ
զդաստիարակութիւն իւր՝ եւ եւ եղեալ զամե-
նայն զբնական պարկեշտութիւնս իւր
առ որ խնդրութիւնք արժանաւորենին
են յաւելեալք 'ի յանկարծ վարուց

կամ 'ի հնազանդութենէ սուտ ուխտից ։ Դժնդակն գրաւէ զուշադրութիւն այնոցիկ՝ ընդ որս խօսիլն լինի բաղի զգայողութեամբն զոր ցուցանէ յամենայնի, և բարեխառն եղանակաւն որով հաղորդէ զայն. մի ոն զգուշացուցանէ զամենայն յանդգնութիւն. յորում հանդիպի կամ յաւելութեամբ մխիթարութեան և սաստկութեամբ, և կամ ազնուութեամբ և կամակորութեամբ զինուորութեանց իւրոց ։ Մինն միայն ցանէ զինքն 'ի ծանօթութիւն զինուորաց իւրոց յառաջարկել ընծայելով զանձն 'ի բարձրագոյն ստորեան պաշտաւոյ. մինչև զպատուաւորն 'ի մէջ իւր հաւատարիմ 'ի հարստութեան կատարել զպաշտօն սպասաւորին, և է երբեմն եւ՛ զի պատուաւորն ընկերակցել վասն իւր ազնուութեանն ընդ ամենասաստին կարգս սպասուց ։

ԱՐՈՄԱՅԻՍ

ԳԼՈՒԽ Ա.

Մ՝ան և Տէր.

Ամ որ երբէք ծով մտեալ լինի, չէ կարող երբէք զգալ [illegible]

[illegible]

Ողջոյն ընդ քեզ [illegible]

և [illegible]

Ամենայն մին բան որ յառաջ իւր [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ՏԵՍ[illegible]ԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ

Հոկտեմբեր 12. 1854.

Երանի մեր Ազգին որ [illegible] լուսաւորեալ ժամանակի մէջս [illegible]

[illegible]

[illegible]

ՙնախալն՝ անհամար տառապանքներով մեզ հազար անգամ մահուան դուռն հասցուցին . այսպիսի թշնամեաց որ մեր աշխարհքին մէջտեղը բունոյ ըրեր են և ամենայն տեղ , այլ ճար չկայ դուռ առելու՝ բայց ՚ի միաբանական ընկերութենէն .

Մէկ բան կայ՝ որ զուշէ մերայնոց ձեռ վերնալ տալ այսպիսի հարկաւոր գեղ ու ճար առել ոհանրոյ . Եւ ամ ուզուամ տալ , որ ամէն ազգի մէջ սա հասարակ մեն օրէնք ունեն որ բնաւ կարելի չէ ուրիշ . այսինքն՝ այն բանն որ ամբողութիւն չի եղել , չի կարող մասնաւորքն հնչատութեանը չէր օգուտ բան տալ , և պակասաւ մասնաւորդի օրէնքն անխախտելի է , ասոր այս բանին համար մեր մասնաւորաց հնարք չի մնացեր՝ եթէ ամբողջութութիւն ամեն հարկաւոր գործոյ ձեռ տալ . յաւ խոհեմութեամբ՝ որ սորա պատճառն բաւական չէ , այլ անմիաբանութիւնն , ծուլութիւնն և վախկոտութիւնն՝ գոյր ազգի և մեծ աղքատութեան պատճառք . Արդ՝ այս վնասակարութիւնն միայն ազգասէրներուն կարող մէջէն բառնալ , և ինչպէս իրենց ինքեանց օրինակ տալով և միաբանական սիրով միաբանօրէն հետ կապուելով , նոր նոր ընկերութիւնք հաստատելով՝ թէ ուսումնական և թէ արուեստական .

Ու բարձրանք ունենալ այսպիսի սիրով կապած ընկերութեան օգտակար օրինակն՝ ՄԻՒՆԵԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ , որ Զմիւռնիոյ քաղաքին մէջ հաստատեցաւ , որոյ ուսումնական մասին տաւած մեծամեծ բարեաց ակնկալութիւնն՝ որոնց թէ արդէն կատարուեցան . և ապագանուար պտուղ կը տայ . սիրով և կէսծայրէն զայն՝ իրեն բարի և օգտակար օրինակ մերայնոց .

Ահ՝ ըսածս կարծեմ . այնչափ յաւագ հարկաւոր է մեր վարժարանական ընկերութիւն հաստատել , ուսմունք՝ արհեստներ՝ օգտակար վաճառականութեանց՝ նկարչութեան և երկրագործութեան մէջ յառաջացողներն վարձք և ընծայ տալ . Այս ընկերութիւնն՝ թող առաջարկէ այնպիսի խնդիրներ գըրքեր եւ յօրինել պայմանաւ ժամանակաւ . յորոց արժանաւորներն եւ վարձատրել . Թող պարգեւ խոստանայ նոցա՝ որք Եւրոպայուց արհեստ մեր երկիրն մուծեն . և նոցա՝ որ վարպետութեան մասին Եւրոպայուց հետ հաւասար գտանուին , նմանապէս եւ պատուէ մեծագործներ տայ . որոց անուանքն եւ օրագրերի մէջ այսու հարկաւորաց հաշուել .

Վասն զի՝ մասնաւորքն առանձինն լինելով , փոքրկէց ուժի՝ շատ կ՚ընտկոյ , և դժուարութիւնք աչ ինչ կհամարի՝ վարձի անհնարութեանի . որք կ՚քաջալերեն ի մի՝ փոյթ տանել ուսման և արհեստներ յառաջանալոյ . Այս առաւելութեան ձեռնտութիւնն Եւրոպայ մէջ յայտնի կ՚երեւայ . վասն զի այն ազգերն՝ որ արուեստներ և գիտութեանց մէջ յառաջադէմ յինադամբն կ՚վարձատրեն և պարգև և փառք կ՚խոստանան , նոցին մասնաւորքն ուսեալ մարդիկան և մաքրապէսներ տեսք , և միշտ նորանոր օգտակար գիտութեանց յառաջացն . Եսոր հարկաւոր կարեւոր այն ազգաց մէջ՝ ուր որ պարգեւներն փոքրան և փոքր անգամ խոստացեալ կ՚լինին . Խորհեցէք . Անգղիացիք , և այլք բարեբաւմանն՝ թէ Ինկլիզի , Գաղղիացի և Գերմանացւոց պէս մարդ չեն գըտաւմին , որ պատճառաւ զանուծն իրեանց յետ մնալն .

Արդ՝ թէ որ նոքա եղական բարիք բաւական , մեք ինչ պիտի ասենք .

Մեծ և պայծառ լուսատեղեակն, որ մինչ դեռ մեր աչքի մէջ էր անսասան մարմնի գահավիժութեան երևելի բանեկի միջում, և իւրեանց պատուական արուեստիցն և ձեռնի բարակ գործքերուն զարմացըն֊ ման Երաժշտացեալ եա․ բայց՝ մինչ ո՞վ ազգիւք մեր վարձքեաց ամէն՝ լուցին վաստակոց փոխարէն, կամ՝ ո՞վ ար֊ ժանապէս պատիւ տուեց, ո՞վ մեր քաղցր երևեցանց տուեց․ ո՞վ յարգոյ և քաղաքավարութիւն տուեց, ո՞վ օգնա֊ կան և յուսադիր եղև․ կա՛յ մին՝ որ ՚նմանցն իւր պաշտպանութեան ներքոյ առած լինի․ և ՚նմանցն հացին քաղցե֊ լով մեկնեցած․ կա՛յ մին՝ որ այսպիսի ՚նախատակաց ձեռնատի քաղանդաքն ար֊ բել լինի․ որք ՚ի սէր ազգի և հայրե֊ ՚նեաց աշխատութեան միջում՝ դժուա֊ րութեանցն համբերելուն․ Ո՞ւրք ՚նմն պաշտպան կալով․ մինթիւ նաղութիւնք ան կալով, որք՝ առանց մին օգնակա֊ նութեան՝ ողորմելի մեռնէր․ զրկուածք․ հալածանք և մնահան կալով համբերու֊ թեամբ․ կա՛յ մին՝ որ այսպիսի ՚նախա֊ տակաց յիշատակն՝ զանէ մտանելէն յետ, արձանագրութեամբ անմահացուած լի֊ նի․ Ա․ոմ․ Էառանց Հաւատաւորաց ատենին․․․ Ուրեմն ինչ․ մին կողմից պէմ եկած աղդեկցինք, միւս կողմից մեր կարգել․ ինչպէ՞ս պիտի յարգուիլ մեր Ազգն յառաջադիմութեան փոյթ անենալ․

Այս Ազգն երբեմն կ՚անանէր մեծ ողբերգաց կառքի (խառը), որ փառքի ձանապարհի վերեւն հեշտ կեցուցում վազ կ՚անէր․ իսկ այժմ, ափսոս, կառքի չափերդն ցիր մէջան փրթել․ և ան֊ տէր և անշարժ ճամփեքոյ ձանապարհի վերայ․ Ո՞վ արամալի պատկեր, ո՜վ ցաւալի տեսարան․․․ աղբեկցէք ով բարեկամք․ օգնեցէք ազգասէրք․ որ յառաջ գանքեալ մարդկներն, ձեռներն դժնն դօրաւորներն․ յիստակ ձանա֊ պարհի վերայ հանել դնել այն՝ որ դժուար ճանապարհներին մէջ արգելել է․ Այս է ժամանակութեան ասելն․ այս է ազնուակ օրն, հասած դուս դան ազգասէրներն փառաց տապարեքն (Թերթն)․ էլ ժամանակ չի օթևանի գու֊ շակէ նստած՝ միայն ազգասիրու֊ թեան անուանքն պարծել․ այժմեր լինոյն՝ թող երկայ աշխարհի, թող յայտարի․ մեծ առայ, ազնիւ կանչի մէն ․ով միաբանութեամբ ժողվել, եր֊ բայրութեան կապուել․ և բարոյ ամենայն ջանքն զօրս հանել՝ առաջ, արուեստ և քաղաքակրթութիւն ծաղկեցանել և յառաջ անհերյ հասար․ Իբրանք Աղ֊ գին, երանական է այժմ և երանելի եղիցի յառ խաւան․ Ամէն․

Գ․ Ե․ Ք․ Զ․

ԹՈՒՐՔԵԳ. ԿՈՒԱՆՑԻ

Երբեկ ՚ի պատմութեան Հռամայեցւ֊ ցոց․ զի արուեստաւոր մի ՚նուիրեաց Տիբերիոս կայսեր յառանձնութեան իւրում ՚ի կառքայ․ աման մի՝ բիւ֊ րեղ կամարակերտ, այսինքն ապակի չե֊ ՚նած․ և ՚ի վերայ զանազանելի արուեստա֊ գիտութեան զկեսարուն մասնաւոր այն այն, վասն լինելոյ միայն և եթ զի֊ տակն արուեստին, և վասն չկամե֊ լոյն յայտնել զգաղտնիսն․ զօրոյ կեդ֊ րոն կորնչու և արուեստն այն, յորոյ վերայ անյայտն զարք ուժերասուն հն֊ ձեալ և անգիտաց ջանալով ՚նկարել ՚ի գիրս կայսերական․ ըստ առաջին թէ “ որ ՚նկարն՝ համանէ նորատա֊ կին․” Եւ այսպէս հաւաք անձնայնի պատկերաւ անդրուլ աշխատութիւնն մարդոյն յարուս հասարակաց․ ՚ի քա֊ ՚նի մանց Հեռն վեր ՚ի վերոյ յուշ

գոյին պայմանս փոփոխելի գիտակս յանձինս բարերարութեանս . Իսկ լսաբերն անցեալ ամենայն դժուարութիւ բանին ծանուցանելով . զի Գաղղիացի արուեստաւոր մին է լեալ բարերար գործ կարեւորս գաղտնեաց . և զի 'ի գործարանի միում 'ի Գաղղիոյ գործի այս նոր հնարագիտի' որ զինի փոխարէն լինել արդիւնաւորագոյն և առաւել յարգի քան զառաջին . զոր և գտիչն անուանէ զայն Ալէքսի . Եւ է այս ամրակագոյն . հնչական յոյժ և փայլուն և խառնուրդն կարի զիլ իսկ , այսինքն ՞ . յայժմ զոյ թէ անխառնից և թէ զառնար . և թէ հեշտագիտու հաստատել ըստ այլեւայլ պայմանաթեանց . և 'ի բաղադրեալն անդէն ընդդէմ դդայնու գելելիս յոյժ : Զանի հաս ինչ է առաջնական յոյժ և կարանելի . և ոչ վնասի յօդոյ կամ 'ի ժերմութեանց . 'ըստ բնաւորի հանելով կերպ փչելով , և քաղելով ձգէն թէև երկրին' կատարելագոյն հնարաւոր : Է ազնիւ և կարծր յոյժ . և անի գործածութիւնս հարկաւոր պատշաճաւ 'ի կառավարութեան ամենեցուն . առանց պէտս ա'ներգ մեծամ նման այնմիկ , որ և չէ հաստատուն' արդէն յայտնի է . Իսկ արուեստագործութիւն նորագիւտ արուեստին' հաստատի ինքն . և արդէն կերպանսս են այսու Մելքիսեդ պէտքս իւր' որ հնարեցին են յառաջ բերել 'ի յաջողութիւն հաստատութեան :

Աստ. Օրագիր :

―•―

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ.

Արքայական Ընկերութեան խաւարայնոյ կամ' անկեալ պատի ինչ , կամ' 100 կամեցանեալ Բաժինս զօրս , իսկ քաջալերութիւն ազգային Աւստրիական-նին , որ զինչ զլսաւորին հաս ինչ 'ի վերայ պատմագրութեան Օրհնալեալ Հայկազնեաց :

Խոնարհագէ՞մ Ըմբենա

Լ՞ր ինձ այսքան խռովեալ ,
Եւ ոչ կամքն են և ոչ երգ ,
Պարապել քո խնամօքդ ,
Կորեաւ՞ քոյ պայծառ բերն ,
Եւ մեծար զարդ գիրս' հոգին .
Օ՜ թէ լեալ էր իմ անդրան ,
Եւ լեալ 'ի զուարթան ,
Վասն անուանել զանազան
Զերկինս քոյ ինձ 'ի մեզմեզ ,
Եւ տալով ծաղիկ սեր ,
'Ի գիր ու զոյին յնորեց .
Ա՛ր ինչ՞ այսօրն զա ու անանց .
Գոյ ցատագին սերպանց .
Լ՞, ժինչ տուփ և արժանի
Ըմնարք ամենայն միայն մարդ :

―•―

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ

Ալ կամի Աղգային Հոգևոր առաջնորդ Աշխարհիս Հանդիսանալ առաւ 'ի Կոստանդնուպօլս , զորոց է իր ընտանին նե ուղարկել առ. Արքանաւոր Յակոբեանց :

―•―

ԳԻՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴԻՑ

Տարեկան Բաժանորդաց		23	Ֆրանք
Վեց ամսոյ	″	16	″
Ամսական	″	3	″

Եթէ որ ոք անձամբ կամենայ առանձին բաժանորդել՝ իր բաղանդերը ուղղին այսինքն' 2 Ֆրանք :

―――

Ըմեն առաւ. Ժամական և աղգայնոց ազգային . մանաւանդ մեր Մայրաքաղաքական , և Քաղաքաց Միաբանութեան , Հոգեւորական , և Հայրենական Հայրենասիրական ժողովրդեան ազգակցացն կարդացէին առ էր բարեկաց քաջալերութեանց. հանձնէ' որոց լուր . յաջողութիւն, կամ' ծառայութեան ուղարկել որ Հրատարակին Աղգասիրիս միջոցաւ :

―――

Որոց բաղանդերն բանի ուղարկեալ' չմտոն պարապել մեր շարադրով յառաջ ուղարկել , որ մանեանը կը հաստի :

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Մ. Գ., Խմբագրեալ Աճաթեան :